Anul IV. Noembrie 1933 No. 33

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: PETROȘANI, STRADA FILIPESCU No. 3

Revista „Plaiuri Hunedorene" apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v.-preşedintele Asoc. înv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor,
Gh. Ittu — Petroşani,

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia. **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

Constantin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** — Petroşani, **Marin Biciulescu** — Bucureşti, **P. Rusu** — Ţebea, **Alexiu David** — Petroşani, **Sabin Jula** şi **I. Morţun** — Simeria, **Nicolae Creţu** — Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet** — Hunedoara, **Ioan Baciu** — Răcăştie, **Daniil Popescu** — Hăşdat, **Pavel Popescu** — Peştişul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin** — Vulcan, **Sterian Ciucescu** — Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti şi **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser**-Ghelar, **Niculae Manea**-Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărgınean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu.*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă dela 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE

EDUCAȚIA COPILULUI în FAMILIE

(Urmare) de ANGELO PATRI

El poate, de fapt, şi câteodată şi face, dar de cele mai multe ori se cruţă de aceste griji. Unii copii nu învaţă să se îmbrace singuri până ce devin mari şi până ce o mare trebuinţă nu-i sileşte să se grăbească. Copilul de opt ani nu este împins de niciun interes, când se îmbracă singur. Aceasta este un lucru greu pentru el şi reclamă o pregătire pe care el nu o are.

Acţiunea îmbrăcării, cere o mulţime de mişcări lipsite de orice interes. Copilul îndeplineşte o serie, oricum ar fi ea, cu mare greutate. Ceeace explică dece nu se poate pregăti pentru masă, fără a fi supus la o serie de controale. Imbrăcarea şi pregătirea pentru masă aparţin aceluiaşi fel de activitate.

Cea mai bună cale de urmat este de a pregăti, de cu seară hainele, aşa încât, dimineaţa, el să le găsească gata în ordinea în care-i slujesc. După aceea şedeţi în apropierea lui şi ajutaţi l în timp ce se îmbracă. Incheiaţi-i butonii mai duri, legaţi-i cravata şi probaţi-i şireturile dela ghete. Veţi sfârşi prin a câştiga timp. Când va ajunge vârsta de desvoltare, în care se stabilesc obiceiurile, el va fi câştigat alte idei şi alte interese cari vor face ca el să se îmbrace singur şi repede.

Gata pentru prânz

„Petre, pentru a miia oară îţi spun, lasă-te de joc şi mergi de îţi spală mâinile. Cred că, dacă vom trăi o mie de ani, mereu va trebui să-ţi spun acest lucru.

Belly arată-mi mâinile tale. Mereu aceleaşi ! Mergi, spală-ţi mâinile şi faţa şi perie-ţi părul. Mi se pare că aţi fi destul de mari, ca să vă gândiţi singuri că trebue să fiţi prezentabili la masă. Mă gândesc în ce fel să vă pedepsesc, când veniţi nespălaţi la masă. Iată totul“.

Pedepsirea nu le va ajuta mult şi poate nimic. Nici un copil nu întrerupe jocul spre a-şi spăla mâinile şi faţa, spre a fi astfel prezentabil la prânz, dacă nu este cel puţin ziua lui onomastică sau ziua de Crăciun. Fineţele vieţii ceremonioase nu sunt în natura copiilor, şi tocmai pentru aceea este nevoie să fie cultivate cu multă stăruinţă.

Cel mai bun lucru, este să-i chemi cu un sfert de oră înainte de prânz şi să-i laşi să lucreze cu săpunul, cu apa, cu periile şi cu ştergătorul. Aprovizionaţi-vă cu un semnal, un clopoţel sau o fluerice, ca să-i chemaţi în fiecare zi, la aceeaşi oră. Se vor spăla în toate cele 15 minute, deoarece copiii sunt foarte domoli în astfel de lucruri.

O mamă dela ţară a descoperit un foarte bun metod pentru acest scop. Lângă tindă este o bancă pe care copiii, vara, o folosesc drept suport pentru lighian. Inapoia ei este o încăpere în care, afară de apă, sunt lighiane mici, săpun, ştergare şi alte lucruri necesare pentru spălat.

Sunt patru copii, şi fiecare îşi umple lighianul lui, îl duce pe bancă, se spală conştiincios, îşi dau ajutor reciproc. Aceasta le dă şi lor posibilitate de a simţi plăcerea produsă de joc, şi de a alunga mare parte din murdărie, înainte de a intra în casă. După aceasta ei merg în camerele lor spre a-şi complecta toaleta, începută în anticameră.

Numai înainte de a părăsi camerele lor, îi inspectează câte cineva şi le dă ultima mână de ajutor. Inainte de a fi intrat în sala de prânz, ei au avut timpul să se liniştească, şi conştiinţa că sunt ei de ei prezentabili, le dă un sens de pace, cu lumea şi cu ei înşişi, sentiment care va permite mâncărilor ca să le facă cel mai mult bine posibil.

Timpul pe care l-au petrecut spălându-se şi îmbrăcându-se, îi va feri de observaţii la masă, observaţiuni care jignesc şi pe cel ce le face şi celor ce li se fac, fiindcă sunt cauze de întristare pentru familie şi strică plăcerea pe care fiecare o simţeşte, găsindu-se împreună cu ceilalţi la masă.

Incercaţi să daţi semnalul de spălare şi îmbrăcare cu un sfert de ceas înainte de ora prânzului şi veţi vedea cât de mult vă va ajuta la toţi.

Pe rând

„Marieta foloseşte-te şi de cuţit! Dece trebue mereu să-ţi repet acelaşi lucru?“ Intreagă familia întrerupe mâncarea şi fixează pe Marieta cu privire rece şi desaprobătoare. Ea lasă cuţitul să cadă, încearcă apoi să-l oprească, dar nu-l ajunge, ci sparge paharul de apă al mătuşei Elena.

„Aţi mai văzut o astfel de fată?“ întreabă mama, în timp ce Maria se înroşeşte şi se agită.

Stai dreaptă, copilă. Umerii tăi acuşi îţi ajung la urechi“, adaugă bunica din cealaltă parte a mesei.

„Vei deveni cu timpul chiar cocoşată“, comentează unchiul, Petre, desaprobând.

— Invăţătoarea ta nu te ia nicicând la răspundere pentru felul cum şezi, cum mergi şi cum te mişti? întreabă mătuşa Elena. Nu înţeleg cum poate să sufere acest lucru, avându-te

mereu înaintea ochilor, clătinându-te cum ai obiceiul. Dar mi se pare că totul este zadarnic, fiindcă eşti mai stângace decât oricând altădată. Când mergeam eu la şcoală...

„Hotărît", aprobă tatăl, dar în zilele de azi, copiii nu acordă atenţiune celor ce li se spune. Fiecare dintre noi a spus Marietei că este stângace şi că se mişcă întocmai ca un sac de făină, dar înzadar.

„Dacă noi am avea numai jumătate din învăţăturile ce ni s'au risipit, am fi perfecţi. Nimeni nu dădea vreo atenţiune felului nostru de a le face. Trebuia să mergem înainte cum puteam noi mai bine, şi încercam astfel să ne învăţăm noi de noi. Dar copiii noştri ?..." şi îşi frecă mâinile în semn de disperare. Sărmana Marieta, profund mişcată de micile ei imperfecţiuni, încearcă să înghită mâncarea. Pe măsură ce creşte conştiinţa cusururilor ei, astfel creşte şi stângăcia mişcărilor ei. La fructe, copila vomitează în şorţ întâia îmbucătură.

Marieta, ce ai ? Nu poţi mânca la fel cu celelalte fiinţe umane ? strigă mama indignată.

„Nu" răspunde Marieta înfuriată. Nu pot mânca până ce întreagă familia se leagă de mine, la orice înghiţitură. Aş voi să mă duc să nu mai văd pe niciunul, viaţa mea întreagă.

„Marieta" ! tună tatăl.

Dar Marieta fugise în odaia ei, ca să plângă în linişte. Şi în prânzitor cade o tăcere de plumb deasă şi semnificativă. Atunci:

„Hotărît, e dureros să fii mereu înfruntat de întreagă familia" zice mama cu un fel de remuşcare.

O p r i ţ i - l

„Fetiţo fă-mi plăcerea şi du-te vezi ce face Toma şi opreşte-l". Şi profesorul, preocupat, pune la o parte o altă filă a lucrării sale. Cel puţin aşa se spune despre ceeace a zis el.

Eu cred perfect această poveste. Atâta lume este convinsă că orice ar face un copil, el trebueşte, imediat, oprit din lucrul său, pentru a-l determina să facă un altul mai plăcut lor. Hotărît, ei nu pot să dea explicaţii clare asupra a ceeace ar trebui să facă copilul, nici pentruce ocupaţia impusă de ei ar fi mai bună decât aceea, pe care au pus să o întrerupă. Dar la un lucru sunt gata întotdeauna : copilul nu poate avea dreptate : opriţi-l.

Şi astfel viaţa copilului se constitue dintr'o lungă serie de întreruperi, din zorii zilei şi până la apusul soarelui. Dacă

mâncăm, câte unul se crede în drept să-l oprească, sfătuindu-l cum să ţină lingura, şi este foarte norocos, dacă nu va trebui să supoarte şi o altă cercetare din partea vreunei persoane bine intenţionate, care va încerca să-i arate maniera infailibilă de a evita vărsarea supei.

Lecţiunile sfârşesc prin a isca o luptă între copil şi învăţător: în timp ce întâiu se nizuieşte a-şi vedea înainte de lucru său, învăţătorul nu admite să fie făcut decât numai într'un anumit chip stabilit. Copilul începe a scrie o compunere. Acum, vă întreb eu, cu toată sinceritatea, puteţi voi să scrieţi o întâmplare, fără să greşiţi ortografia vreunei singure vorbe şi aceasta dealungul multor, multor şire? Puteţi s'o scrieţi toată caligrafic, şezând drept şi ţinând braţul şi condeiul exact cum le ţine copilul tipărit pe coperta caietului de caligrafie? Puteţi face acest lucru chiar în singurătatea odăii voastre de lucru fiind?

Şi totuşi se pare că tocmai acestea sunt cerute dela copil, la o lecţiune de compunere. „Stai drept". Ţine picioarele întinse. Intoarce puţin foaia la dreapta. Ţine condeiul mereu în direcţia umărului. Incepe orice frază cu literă mare. Iată! Ai murdărit hârtia! Dacă nu ai fi muiat aşa tare condeiul, nu făceai atâţia „porci"...

O adevarată salvă de sfaturi şi de ajutoare îl copleşesc pe copil, în timp ce el încearcă să scrie. Cu toate acestea el îşi dă totuşi silinţa să dea învăţătorului ceva, la sfârşitul lecţiunei. Ce copil bun şi răbdător!

Acelaş lucru se întâmplă la amiazi, când soseşte acasă. El crede acum că este liber pe un moment. Vrea să se joace şi începe. Intre acestea sosesc şi micii lui prieteni, născocesc îndată o manevră prin pădurea de la Robin Hodd. Cornul sună şi trupele sunt gata de reînceperea luptei. Când jocul este mai frumos, apare mama la fereastră chemând: „Iacobe, pune repede bastoanele la locul lor. Grijiţi că o să vă loviţi, fără să băgaţi de seamă. E posibil ca să nu găsiţi voi vreun joc mai puţin periculos? Pune repede bastoanele şi vino înlăuntru".

„Mergeţi şi vedeţi ce face copilul şi opriţi-l".

Cum va putea el oare să găsească timpul suficient, spre a scăpa de tirania adulţilor şi de a creşte în pace?

Câte ceva de făcut

Care este secretul să faci ca să fie copiii şi mulţumiţi şi ocupaţi? In minţile lor trebue să fie gânduri sănătoase şi mânuţele lor trebue să îndeplinească lucruri utile.

Iepuraşii cu părul moale, puii şi urşii nu constituesc partea esenţială a acestui lucru ci sunt numai accesorii care pot să-l complecteze. Dacă aveţi în casă un copil foarte întreprinzător, ar fi bine ca să-l aprovizionaţi cu toate cele de lipsă pentru a putea construi: bile, găleţi, nisip şi cărămizi nu prea mici. Întreg acest material îi va sluji la clădirea de case, fiindcă atât ursul cât şi păpuşile nu pot să aştepte mai puţin.

Toţi bobocii gâştei aşteaptă casa şi dependinţele. Chiar şi păpuşile şi alte animale sunt folositoare, fiindcă ele vor ocupa diversele case, vor călători dealungul străzilor şi vor popula satul.

Trebue să aveţi un scrânciob cu două locuri: jocurile, cari pot fi folosite numai de câte un copil deodată, nu sunt populare: pentru a fi distractive, este necesar ca mai mult de unul să poată savura de plăcerile lui. Aceasta este, cert, o dispoziţie fericită în copil, fiindcă numai astfel învaţă el a da şi a primi în acelaş timp.

Apoi un cărucior încă este indispensabil. Şi trebue să fie cel puţin atât de mare încât un copil să poată şedea în el iar celălalt să facă pe calul de ham. Pe el se vor încărca nisipul, cărămizile şi lemnul necesar la edificare. Pasager, adeseori, este câinele. Grija pe care o are copilul, îi dă posibilitatea să se gândească, să iubească şi să lucreze pentru câte cineva care depinde de el. Câinele întrupează ideea unui lucru făcut în beneficiul altuia şi prietenia lui leală face să se nască în inima copilului cea mai mare dorinţă de dragoste înflăcărată.

Nodul chestiunii consistă în a găsi ceva de făcut, ceva ce să intereseze şi să şi satisfacă în acelaş timp. Mulţi cred că jocul ar fi întotdeauna şi numai „joc de copii". Şi nu se gândesc că jocul este rostul copilului în viaţă, şi că pentru el este o treabă serioasă. Cu ajutorul lui şi prin multiplele experienţe pe care el i le oferă, copilul îşi face autoeducaţia. Ba, mai adaug încă: dela aceasta depinde desvoltarea lui.

Copilul care se tângueşte mereu că nu are nimic de făcut, va fi un stupid sau va creşte câştigând un caracter urît, fiindcă a prins obiceiul să nu facă nimic. Va fi foarte greu să schimbi o astfel de obicinuinţă. Creierul său rămâne leneş, iar lenea în acest caz este sinonimă cu degenerarea.

Pentru aceasta daţi mereu câte ceva de făcut copilului, stimulaţi ideile lui, până ce el va şti să-şi găsească ocasiuni de lucru. El va construi şi va crea, va imita şi va pune în scenă lumea care-l înconjură şi lumea pe care noi nu vom mai vedea-o niciodată: lumea copilului.

Faceţi aşa fel ca să fie mereu ocupat copilul şi el va fi fericit şi nu va aduce nici o neplăcere mamei sale obosite şi îngândurate.

«Reiaţi răsuflarea»

— „Bun-ni, bun... bunică... Billie...“ Bunica priveşte pe deasupra ochelarilor şi lasă să-i cadă lucrul din mână.

— „Opreşte-te şi aşteaptă să-ţi reiai răsuflarea“. Apoi diretică mai departe, fără să se mai ocupe de Sonny.

Micuţul mai gâfâe încă câteva minute, se uită la degetele bunicei care se mişcă cu siguranţă în jurul lucrului, îşi uită agitaţia lui, apoi zice: „Bunicuţo dragă, aş putea lua o bucăţică de tortă ?“

Bunica surîde. Sonny, întotdeauna îşi aduce aminte de regulile bunei cuviinţe, atunci când are nevoie de dulceaţă.

— „Da, o singură bucăţică, fiindcă este aproape ora prânzului. Dar pentru aceasta ai venit ?“

— „Nu, dar acum nu mă mai interesează restul. Voiu lua o bucăţică de tortă şi mă voiu retrage în grădină la joc“.

Bunica aprobă cu o mişcare de cap şi copilul pleacă. Bătrâna doamnă ştie bine că, intrase atât de agitat, conform obiceiului său, pentru a se plânge contra tovarăşului său de joc şi pentru a cere dreptate. El îşi perde mereu capul, şi atunci se repede în casă spre a cere ajutor să şi-l regăsească !

Fără a se obosi vreodată, bunica îi spune mereu: „opreşte-te şi aşteaptă să-ţi reiai răsuflarea. Nu încerca niciodată să strigi sau să faci altceva, fără a avea plămânii liniştiţi, încât să poţi respira lung. Dacă nu vei urma acest sfat, te vei prăpădi“.

Şi aci-i mult adevăr. In zilele noastre, când ritmul vieţii este atât de grăbit, copiii se simt împinşi de graba generală. Ei ciripesc neîntrerupt cu o respiraţie scurtă.

Este o calamitate. Respirarea trebue să fie o mişcare inconştientă dar liberă şi profundă, care prin ritmul său egal, să constitue o odihnă pentru corpul şi pentru mintea copilului. Respiraţia neregulată este semnul cel mai sigur al unei excitaţii sau al unei boale.

Când copilul este speriat, perde respiraţia, inima îi încleşteaza gura, gândurile lui fug, ca oile spăimântate, dinaintea inimicului. El se simte pierdut, până ce nu va reuşi să stăpânească respirarea şi să dirigeze ordonat puterile lui.

„Aşteaptă să-ţi reiai răsuflarea, Sonny. Nu încerca să vor-

beşti nicicând, nici să faci vreun lucru, fără să ai plămânii liniştiţi. Incearcă să nu perzi niciodată stăpânirea respiraţiunei.

„Când vei fi spăimântat, mânios sau în mare încurcătură, gândeşte-te la acest sfat al meu şi nu face nimic înainte de a-ţi fi reluat răsuflarea".

Bunicul ştie

Benjy frecventa grădina de copii. Ii plăcea nespus de mult să stea afară la aier. Era un copil sănătos, tare şi activ dar mama lui tremura la gândul de a-l lăsa pe afară, findcă era sigură că vântul, ploaia şi zăpada aveau să-i cauzeze rău.

Intr'o zi de Martie, vântul sufla groaznic : rămurele, frunze uscate, bucăţele de hârtie sburau prin aer, în timp ce nori albi alergau pe cer, împinşi de vânt. Era o zi foarte distractivă pentru copiii sănătoşi şi robuşti.

Mama copilului privi dela fereastră afară şi zise : Mă voi duce la şcoală să iau pe Benjy, fiindcă nu voesc ca el singur să înfrunte acest vânt. Şi făcu astfel.

Luă copilul de mână şi împreună ajunseră la picioarele dealului care ducea la casa lor. Aci se opriră pentru a se odihni. Mama se gândea : „E teribil acest deal ! Un copil nu va putea niciodată, să înfrunte singur acest vânt şi să se urce până la vârful dealului. Sunt foarte mulţumită că am venit să-l ajut să se urce".

Incepură a urca dealul. Adeseori se opreau spre a se odihni. Oridecâteori mamă-sa-i spunea să întoarcă spatele vântului pentru a-l face să-şi „reia respirarea", el răspundea : „Nu am nevoie de a relua respiraţia, mamă, îmi place vântul, este atât de distractiv când ne urmăreşte".

In vârful dealului se întâlniră cu bunicul care ieşi spre a-şi face preumblarea, şi se opriră spre a schimba câteva vorbe. Benjy, simţindu-se liber, alergă jos până la poala dealului. Mamă-sa se necăji foarte.

„Cum se va urca el iarăşi până aici ? Şi gândindu-mă cât am luptat ca să ajung până aici ! Imi vine totuşi să mă reîntorc spre a-l ajuta să urce".

„Nu, nu, stai pe loc", zise bunicul, „Uită-te, se urcă el singur". Copilul se urca curajos.

„Iată-l soseşte" zice bunicul cu mândrie. Lasă-l singur. Are nevoe să înfrunte vântul. Este un semn bun la un copil şi-i va face bine învăţând că el poate stăpâni şi vântul şi co-

lina. Este dreptul lui: lasă-l să lupte cum ştie el mai bine“.

Bunicul ştia. Invăţase că cea mai bună parte a noastră este lupta şi stăpânirea de sine. Invăţase că fiecare trebue să-şi ducă propria luptă şi să suporte, cu suflet tare, întâmplările vesele sau triste. Nefăcând-o sau făcând mai puţin, este egal cu admiterea falimentului.

Absurditate

Copiilor le plac absurdităţile şi este bine acest lucru. Iubesc rimele absurde, conversaţiile absurde. Marea parte a resurselor limbajului lor aici îşi au originea.

Invăţat-aţi vreodată când aţi fost mic, absurdul alfabet? Este foarte distractiv! Este câte o absurditate pentru fiecare literă. Copiii nu se obosesc nicicând cântându-l şi râd cu mare veselie.

Litera „G“ este întotdeauna o cauză a perplexităţii copiilor, dar orice greutate dispare când se învaţă versurile care i-au fost dedicate şi sunetul literei, pe care ei îl repetă între chicotiri de râs.

„G is goat all spotted with brown,
When he doesn't lie still
He walks up and down.
G, g, g,
Good litle goat“ [1])

Ultimii „g“ se pronunţă foarte tare, apoi se bate cu piciorul şi capra pare a sări, copiii râd din tot sufletul.

Mă gândeam tocmai la acest alfabet absurd şi la distracţia ce procură copiilor şi la marea lui utilitate practică, când o mamă reproşa fetiţei sale, care cânta, fără să se obosească, mereu aceleaş versuri.

„Lasă-te de a mai cânta această absurditate“ ,porunci mama. Las-o şi dacă vrei să cânţi, cântă cel puţin „Umbra mea“ şi vei învăţa ceva.

Eu tremurai, sperând că sfatul nu va fi urmat. Şi nici nu a fost urmat. Copila se depărtă puţin şi începu iar cântecul. Nu se obosea nicicând repetându-l şi-i plăcea foarte mult.

In acelaş timp se deprindea să vorbească englezeşte prin experienţă şi practică, cele mai bune mijloace de a învăţa o limbă.

Din când în când, un înţeles încâlcit nu este gustat numai de copii ci şi de oamenii cei mai buni. Dacă aţi uitat aceste rime, şi aveţi copii în jurul vostru, cumpăraţi cât mai repede o nouă ediţie şi frunzăriţi-o împreună cu dânşii. Copiii au nevoie de aceste absurdităţi. Probabil şi voi.

1) „G“ este o căpriţă, care atunci când nu doarme, nu stă nicicând pe loc G g g, scumpă căpriţă!

(Va urma).

PĂRERI CU PRIVIRE LA UN LOCALISM EDUCATIV
IN VALEA JIULUI

Minierii din Valea-Jiului trăesc în centre asemănătoare unor mici orăşele şi fiindcă felul lor de trai le permite, îşi trimit regulat fetiţele la şcoală, dar numai cam până la clasa III-a sau a IV-a primară. De aci înainte numărul lor scade vertiginos. La cursul supraprimar, abia dacă se pot vedea câteva, şi acestea, numai din familii, ceva mai răsărite, mai în bunăstare. Nici aplicarea strictă a legii, din 1924, la începutul ei, nu le-a putut aduce pe băncile şcoalei, dar mai târziu, dupăce, frânele s'au mai slăbit, şcoala înscrie foarte puţine din ele. Or, tocmai în aceste clase supraprimare li s'ar putea da acestor fete, o educaţie folositoare, potrivită cu felul lor de viaţă şi cu împrejurările, cu totul specifice, în cari au să trăiască ele.

Să examinăm puţin felul prezent de vieţuire şi comportare al soţiilor de minieri din Valea-Jiului, în comparaţie cu ceeace cred că ar trebui să fie şi spre care tinde şcoala să le crească.

Felul de viaţă a soţiilor de minieri

După observaţiile mele de aproape 13 ani, majoritatea soţiilor de minieri au o situaţie superioară, ţărancelor. Locuesc în case societare, având bucătărie, cămară, şi o odae. In jurul casei, au o mică curte, o grădiniţă mică de flori şi una ceva mai mărişoară pentru zarzavat. Cuptorul de pâine este în stradă şi e comun. Atât e tot ce ar cădea în grija directă şi în competinţa soţiei minierului, las că, grădina în cele mai multe cazuri o munceşte minierul însuşi, în orele sale libere. Ceeace îi revine femeii nu este peste puterile ei chiar dacă la acestea s'ar mai adăoga şi creşterea a doi, trei sau 4 copii. Presupunând că ar fi o gospodină înţeleaptă şi harnică, totul în jurul şi în interiorul locuinţei ei, ar trebui să fie curat. Mai mult de cât atât, ea ar putea şi ar avea timp să mai întreprindă şi alte lucrări casnice pentru a contribui la îndestulirea familiei sale. Unde lucrurile se prezintă astfel, (durere numai în foarte puţine familii, încât s'ar putea număra pe degete) acolo familia minierului este bine îmbrăcată, bine hrănită, întotdeauna mulţumită de sine şi de rostul său, copiii curat îmbrăcaţi, trimişi regulat la şcoală şi având întotdeauna toate rechizitele necesare. Soţul unei astfel

de gospodine se simte bine în familia lui şi nu se gândeşte nici la cârciumă, nici la alte distracţii. Majoritatea, însă nu face aşa. Cele mai multe minerițe se scoală dimineaţa târziu, lasă să se adune murdărie prin casă, prin curte, când coc pâinea îşi petrec zile întregi cu aceasta, fiindcă adunându-se mai multe la cuptorul din stradă, clevetesc fel de fel de fleacuri uitând cu desăvârşire de locuinţa neorânduită, de copii, de toate datoriile lor de soţie, mamă şi gospodină. După opt ore de muncă grea şi periculoasă, îi soseşte soţul din lucru, negru la faţă ca un hornar, obosit şi flămând. Soţia, dacă întâmplător mai e şi neserioasă îl primeşte cu dispreţ, o mâncare nu-i poate oferi, o băutură răcoritoare şi reconfortantă, cum ar fi un sirop, nu ştie sau nu vrea să-i întindă. In acest caz, când şi copiii îi ţipă de foame, locuinţa întoarsă, murdară, nu are unde-şi întinde corpul istovit, mai este vre-o mirare oare că drumul cârciumei începe să-i facă cu ochiul şi că din pricina neglijenţii femeii, o familie începe să se surpe, să se nărue şi să se dea spre perzanie lentă?

Dar afară de acest mobil sufletesc foarte puternic, mai există şi o cauză fiziologică ce-l împinge pe miner la băutura alcoolică şi anume. El lucrează la adâncimi de sute de metri sub pământ, unde căldura e aşa de mare încât minerul şi iarna se desbracă până la cămaşă şi astfel lucrează. Locul unde lucrează are aerul încărcat cu praful de cărbune, cu gaze otrăvitoare, cari toate istovesc corpul, slăbindu-l şi moleşindu-l. Un aşa corp trebue să-şi recâştige apa pierdută în chipul arătat mai sus. Cei mai mulţi mineri, întrebaţi în aceste momente ce preferă mai curând, mâncare sau băutură spun că setea grozavă îi face aproape să uite că li este şi foame.

In astfel de împrejurări, dacă soţiile acestor mineri ar fi pricepute şi cu destul tact, prin pregătirea de băuturi răcoritoare, nevătămătoare sănătăţii, prin vorbe sugestive, arătând soţilor lor, ce minunată şi bună este apa acestei regiuni faţă de alte părţi, unde oamenii sunt siliţi să bea apă sărată, rea şi de multe ori nici aceea nu o au şi când o au trebue s'o aducă dela depărtări mari, cu multe sforţări, cu siguranţă ar alunga orice gând de cârciumă. Ba chiar, cred că isteţe ar putea trece şi acelea soţii, cari ar mai aduce la masă, din când în când şi câte un vin sau bere, neuitând să arate bărbatului în cuvinte cât mai potrivite, deosebirea cea mare între a bea în cârciumă, în atmosfera îmbâcsită şi nesănătoasă, între oameni rătăciţi şi răi, şi între fericirea unui tată de familie, de a închina câte un păhărel

sărbătoresc, cu ai lui, cu rudenii, sau chiar şi cu prieteni—oaspeţi. O mamă bună, cu oarecare simţ educativ înăscut sau însuşit prin imitaţie dela învăţătoarele bune, pot să facă minuni cu copiii lor, mângâindu-şi copiii şi în acelaş timp, indemnându-i la fapte şi la deprinderi bune: „Ce frumos ar fi să faci tu cutare lucru“! „Ce copil harnic şi cuminte ar avea mama dacă ai fi aşa şi aşa“. Acestea sunt puternicele sugestii cari pornite într'adevăr dela inimă, pătrund cu putere de a se sălăşlui veşnic în sufletul copilului. Noi învăţătoarele cari vorbim astfel cu elevele noastre ştim ce putere educatoare se ascunde în dosul lor (bine'nţeles dacă pornesc din suflet şi sinceritate).

Oare pentru oamenii mari nu este eficace tot aceeaş pedagogie? Aceeaş căldură sufletească ce porneşte din adânca convingere, că ştii ce vrei, că ce vrei va fi bine! Şi mama bună trebue să fie înainte de toate soţie bună! Soţia exercită întotdeauna o mare înrâurire asupra soţului ei. Inrâurire în rău sau în bine. In cazul nostru, fiindcă ne gândim la soţia bună şi la mama bună pe care trebue s'o avem şi vom avea-o şi fiindcă este vorba şi de o regiune minieră, unde bântue alcolismul, soţia bună trebue să exercite cea dintâi şi cea mai puternică influenţă binefăcătoare, asupra soţului său. Când o astfel de soţie va şti, fie prin cuvintele ei calde, fie prin orice fel de manifesstare, să-şi înalţe soţul, atunci când a săvârşit fapte bune, cuminţi, atitudini echilibrate, când va şti să aprecieze după cuviinţă ceeace merită atenţiune şi se va şti coborî şi acolo unde a căzut bărbatul, ca să-l ajute să se salveze, fără a-i arăta cel mai mic dispreţ; aceia merită într'adevăr să poarte numele ideal, pe care-l poartă. Avem şi până acum exemple nenumărate, când femei de acestea au pus în tălpi şi au făcut oameni aşezaţi şi de omenie din deaceia chiar, cari se credeau porniţi iremediabil pe povârnişe.

Am dat poate prea mare extindere acestei părţi! Având însă în vedere că, de aici depinde şi fericirea familiei în cazul dat, şi posibilităţile de bunăcreştere ale copiilor şi prin aceasta îmbunătăţirile sociale ce se aşteaptă prin şi dela educaţie (fie prin şcoală, fie prin familie) nu poate fi de prisos ceeace amspus, atunci când vrem să ne apropiem idealul pe care vrem să-l ajungem. Căci s'o spunem hotărît cam aşa ar fi idealul de femee, pe care am vrea să-l crească şcoala noastră, mai cu seamă în această regiune bântuită de alcoolism şi de alte mari neajunsuri.

Rezolvirea gravei probleme a alcoolismului numai prin educaţia femeii se poate obţine.

Am pus problema de mai sus la loc de frunte şi încerc să o luminez cât mai mult, fiindcă sunt ferm convinsă că dela resolvirea ei fericită şi cuminte pornesc toate celelalte lucruri bune şi atingerea celorlalte scopuri educative dela ea depind în mare măsură. Când norul acesta întunecos va dispare de pe orizonturile minţii minerilor, un cer luminos şi senin va deşchide drumuri largi unei oarecare bunăstări materiale, unei linişti familiare, unei păci sociale şi unei eficace şi rodnice acţiuni educative. Ce teren prielnic vor avea atunci învăţătorii, preoţii şi toţi cei ce vor avea de semănat cuvinte, învăţături şi bune deprinderi La şcoală vor veni atunci copii bine hrăniţi echipaţi cu toate cele necesare, ba se va mai putea face ceva şi pentru oropsita şcoală de azi, pentru împodobirea şi înzestrarea ei pentru prefacerea ei în atelier de muncă aşa după cum o cere pedagogia timpurilor de azi. Se vor găsi, atunci, bani şi pentru cartea bună, ce zace azi părăsită în prăfuitele rafturi de edituri sau librării, cărora le merge foarte prost, în timp ce cârciumele înfloresc chiar în vremuri de mare criză ca cea de azi.

Despre acest adevăr şi-au dat seama perfect de bine, în primul rând direcţiunile şi conducerea societăţilor miniere din Valea Jiului, cari au făcut diferite încercări pentru stârpirea răului. N'au luat însă nici o măsură mai de seamă, fără a se fi consultat în prealabil cu învăţătorii, fără să ţină seamă de hotărîrile aduse în conferinţele corpului didactic sau în cadrul cercurilor culturale. Dovezi din trecut despre aceasta găsim în procesele verbale de şedinţe al corpului didactic.

Invăţătorii au fost deci, întotdeauna cei cari au contribuit cu lumina lor şi au dat idei bune cu privire la înfiriparea instituţiilor de educaţie ce s'au realizat, fie prin bunăvoinţa patronilor, fie prin lupta dată de sindicatele muncitoreşti. Ideia de a da minerilor, răsplata muncii, parte în alimente parte în bani, prin faimoasele magazii de alimente, cu preţuri reduse, a pornit tot din capul învăţătorilor şi a fost pusă în serviciul educaţiei cu scopul vădit şi mărturisit pe faţă, mai târziu, de a salva măcar o parte din câştigul minerului pe seama familiei sale, altfel, mulţi capi de familie cheltuind banii pe băutură, familia lor era expusă, de multeori, la foame. Se mersese şi mai departe, într'o vreme, când şi cărţile elevilor de şcoală erau asigurate dela începutul anului prin reţineri din salarul părinţilor (în multe cazuri, mai contribuia şi direcţia minelor).

Acest obiceiu bun, că directorii şi conducătorii societăţilor miniere, în toate chestiunile de educaţie şi învăţământ se consultau în prealabil cu şefii corpului didactic, sau ţineau strictă

socoteală de desideratele educative formulate de dânşii se menţine şi azi, când societăţile miniere nu mai întreţin ele însăşi şcoli proprii, cum întreţineau în trecut, ci caută pe alte căi să vină in ajutorul celor de stat, existente şi să întindă câte un sprijin moral şi material învăţătorilor.

In ce priveşte lupta contra alcoolismului, nu ştiu precis în urma cărei intervenţii fericite, s'a mers cu un pas hotărîtor şi mai departe, realizându-se un vechiu desiderat educativ, formulat în discuţiile cotidiane dintre învăţătorii din regiune, anume ministerul muncii a luat dreptul advocaţilor de a reţine leafa muncitorilor, pentru datoriile făcute pe băutură. Şi este foarte uşor de înţeles, cu cât se bea mai mult atunci, când se bea pe credit, (e cunoscută uşurinţa omenească), decât azi când cârciumarii numai dau decât pe bani gata! In vremurile acelea, fără nici-o frână oficială şi socială, consumaţia alcolică şi-a ajuns culmea, în Valea-Jiului, într'un an 29 milioane lei (vezi colecţia „Gazetei Jiului") mărturie tristă despre acele vremi. Inchipuiţi-vă ce ar fi dacă de aceştia s'ar fi cumpărat cărţi bune şi s'ar fi fondat instituţii de folos social sau ajutor mutual!

Dealtfel toţi ziariştii, anchetatorii, sociologii cari au făcut anchete în această societate românească din Valea Jiului, care repet trăeşte în condiţiuni de viaţă cu totului speciale faţă de restul ţării, şi-au rezumat parte din observările lor de frunte prin exclamaţia. „Dascăli şi conducători ai minerilor, scăpaţi pe aceşti nenorociţi din ghiarele alcolismului şi le-aţi redat toată linişte şi prosperitatea"!

La ce altceva a ţintit măsura luată de fostul ministru al muncii *I. Răducanu*, prin înfiinţarea (aşa numitelor) ceainăriilor populare, unde minierii puteau primi câte un ceaiu dulce şi cu lămâe, cu preţul de 1 sau 2 lei. Nu la înfrângerea sau temperarea alcoolismului? Că nu a reuşit nici această măsură este fiindcă prea s'a scontat un rezultat grabnic, oficiul zahărului prea a voit să câştige mult, în cel mai scurt timp, că nu s'a respectat principiul pedagogic şi natural al procedurii treptate şi constante. Nu cu măsuri pripite şi nerăbdătoare se va putea vindeca o cangrenă atât de gravă, ci numai cu măsuri educative binechibzuite şi binepricepute cari să activeze dela rădăcină, din adâncuri, de aceea ocupându-mă, în această lucrare special cu educaţia fetiţelor de minieri, viitoarele „băeşiţe" de mâine, am atins chiar dela început şi atât de pe larg, cea mai delicată şi mai grea problemă a Văii Jiului, problema alcolismului, care repet nu va fi remediată decât prin educaţia temeinică a fetiţelor, pornită dela bază şi clădită sistematic, conştient şi temeinic.

(Va urma) de **M. Lenkei**

VOCAŢIUNEA

Conferinţa d-lui prof. C. Rădulescu-Motru ţinută în ziua de 13 Iulie la Sibiu cu ocazia cursurilor de vară ale Asociaţiei Invăţătorilor din România, 1933

Vocaţiunea nu se defineşte, cum am defini un obiect oarecare: ea se simte. Prin această conferinţă D-sa voeşte să facă loc în conştiinţa învăţătorilor acestei vocaţiuni, care se cere învăţătorului timpurilor de azi.

Ce e vocaţiunea? Acţiunea ce o depune un individ, în vederea intereselor unui neam se numeşte vocaţiune. Realizările de progrese sociale şi intelectuale se produc prin contribuţia ce o aduc indivizii izolaţi. Individul merge în direcţia intereselor unei naţiuni şi aceasta este vocaţiunea. Ceeace este instinctiv şi intern unui individ, e natural şi logic să ajungă la scop. Vocaţiunea se produce numai în cazuri de prefaceri noui în viaţa socială şi psihică a omenirii. In cazul de faţă în Europa e ceva ce se petrece, care cere învăţătorului vocaţiune. Ceeace se petrece în Europa are repercusiuni şi asupra învăţătorului. Există în Europa o criză foarte mare, care nu e altceva decât criza idealului pierdut. Vechiul ideal nu-şi mai poate găsi loc în inteligenţa Europeanului timpurilor de azi.

S'a zis că politica e ceea care poartă vina acestei crize de ideal. Să o schimbăm şi să introducem economismul. (La Londra a eşuat conferinţa economică, toţi cereau să ne întoarcem la vechile principii economice, la legea ofertei şi a cererei).

Criza economică? Criza de Stat? (Omul de şcoală primea îndrumarea dată de Stat în ce priveşte şcoala).

Idealul Statului era omul onest, omul cinstit, cumpătat. Toţi trăiam în acelaş ideal. Să facem din copiii noştri oameni productivi.

Acest ideal nu se mai respectă; adevăratele state care mai ţin la el sunt: Statul Fascist (Italian) şi statul Hitlerist (German). Şomajul (în toate păturile) este tot

ce poate fi mai în contradicţie cu idealul burgheziei de azi. Supraproducţia ne-a dus la mizeria de acum. Cum se poate? Nu suferim din cauză că toţi au prea mult de consumat, mai avem o mulţime de trebuinţi pe care nu le putem satisface. Oamenii de stat cer reducerea producţiei —- să se reducă ce nu se poate consuma. S'au produs prea mulţi intelectuali (de aici mizeria şi şomajul intelectual).

Munca satelor nu se resimte de aceşti intelectuali, „ei n'au fost produşi pentru sate, ci a fost o accesiune foarte mare spre oraşe". Din această cauză s'a produs criza.

Invăţătorii au produs pentru alţii (nu pentru sat) s'au trimis prea mulţi la oraş.

Soluţia: Să reducem şcoalele? Un paradox!

Oamenii de stat propun legi peste legi. Filozofii propun: *Căutaţi ca din mijlocul D-vs. (îuvăţătorilor) să iese acela (sau aceia), care să întruchipeze organizaţiunea nouă, formularea unui ideal nou.* Din profesiunea de învăţător să răsară (să se ridice) vocaţiunile pentru şcoală şi de aci va porni reformarea ei şi toate legiuirile se vor face în spiritul nouei acţiuni.

Dar mă veţi întreba: Bine D-le profesor, dar ce fel de vocaţiune ne trebue nouă?

Ca să vedeţi ce rol mare joacă vocaţiunea: în timpul revoluţiei celei mari (1848) s'a introdus în şcoală metodul intuiţiei. Reforma n'a pornit dintr'o legiuire şcolară; ea a plecat dela câţiva indivizi cu totul izolaţi, dela aceia cari s'au certat cu legile şcolare, au rupt contactul cu ele şi au urmat metode noui (nu-i mai mulţumea vechea metodă şi au găsit alta). Toţi oamenii mari sunt oameni de vocaţiune. S'a desvoltat foarte mult industrialismul şi din această cauză Europa nu mai putea trăi cu vechea metodă şi a găsit pe cea intuitivă. In cazul că n'ar fi înflorit Industria, Europa n'ar fi cunoscut metoda nouă, am fi trăit noi mult şi bine cu vechea metodă.

Nu există vocaţiune decât atunci când se anticipează ceva de interes general. Invăţătorii erau la început o corporaţie de meşteşugari, s'au schimbat în urmă, căci societatea burgheză o cerea. Invăţătorul şi-a ajuns scopul, de a fi educator asupra celor pe care îi instrueşte. E un progres când d-l Ştefănescu-Goangă vine dela Cluj şi vă vorbeşte de nouile metode pentru studiul individualităţii.

Educatorul trebue să orienteze bine copilul în mediul în care se găseşte (trăeşte). Inzestrarea spiritului, care n'a corespuns mediului, e lipsa intuiţiei la copilul dela ţară ; aceasta e dovada de felul cum s'a dat înzestrarea S'a făcut mai mult educaţia inteligenţei.

Un lucru nu se discută de pedagogi: Simţul timpului , (nu-l accentuăm) a avea o cultură specială a timpului ?

Din punct de vedere psihologic : perceperea începutului şi a sfârşitului ; ele zi de zi trebuesc cultivate la copil.

Tineretului îi e foarte greu să înceapă ceva, nu ştie cât va dura şi când se va sfârşi. Lipseşte curajul de-a începe, continua şi sfârşi un lucru, căci toate lucrările sunt înlănţuite una de alta, Exactitatea joacă un rol foarte mare. Românul priveşte viitorul prea optimist, el este prea integralist, prea identifică naţiunea cu eul său propriu. Şomajul taie orice avânt.

Calea de urmat : *Dintre noi să iasă oameni de vocaţiune, care să fixeze noui ideale.* Şcoala de sat să rămână o şcoală numai şi numai pentru sat, căci 90% dintre şcolari rămân la sat, ei să cunoască cărţile şi să fie cărturarii satului.

Identificarea învăţătorului cu interesele satului : este o nouă lozincă, pentru care se cere vocaţiune.

Se propune : *Localizarea şcoalei.*

Se cere: *Deplina autonomie a şcoalei de stat,*

Viitorul: *Identificarea sufletului înv cu interesele satului.*

Natanail N Crucian

PREGĂTIREA PENTRU CLASĂ

Dacă unui profesor secundar, care e specializat într'o anumită materie şi tot i se impune o reîmprospătare a materiei şi o pregătire a lecţiilor ce predă, cu atât mai mult se impune aceasta învăţătorului, care are să hrănească sufletul copiilor cu câte ceva din toate domeniile.

Să-mi fie iertat dacă am îndrăsneala să afirm că unii dintre noi ne pregătim adesea prea superficial, sau uneori nu ne pregătim deloc. Ştiu că avem drept scuză greul vieţii, salarii mizere, criză, etc. totuşi datoria dascălului conştiincios este să şi pregătească întotdeauna lecţiile ce predă, dela primii până la ultimii ani ai carierei sale.

Pregătirea este de două feluri: pregătire generală şi pregătire imediată.

Pregătirea generală o formează capitalul de cunoştinţe de tot felul, pe care cineva îl posedă, adică cultura generală. Această cultură, pe lângă că ne este suportul puternic în şcoală, ea ne dă valoarea şi prestigiu şi în societate. Ea se capătă prin citirea de cărţi şi reviste de tot soiul.

Pregătirea imediată constă din reîmprospătarea subiectului de predat, din scrierea planului lecţiei sau măcar din cercetarea vreunor planuri scrise, procurarea materialului didactic, etc.

In ceeace priveşte această pregătire sunt două păreri: Unii susţin că e mai bine ca învăţătorul să se pregătească la începutul fiecărei săptămâni pentru toată săptămâna, iar alţii că e mai bine să se pregătească pe fiecare zi. Fiecare din aceste procedeie îşi are părţile sale de avantaje şi desavantaje. Cei ce susţin pregătirea săptămânală, arată că prin acest procedeu nu sunt expuşi să aibe zile în care din cauză de împrejurări neprevăzute să nu-şi poată pregăti lecţiile şi să se prezinte astfel în faţa clasei. Apoi acest procedeu avantajează programul învăţământului pe cercuri concentrice, pentru cei ce voiesc să l facă.

Cei cari susţin pregătirea zilnică, au drept argument că pregătirea săptămânală fiind pentru timp multişor, ne aduce la lecţii lipsite de prea multă vigoare, viaţă şi claritate, pregătirea nefiind proaspăt făcută.

Cum se întâmplă foarte adesea şi 'n cazul de faţă, procedeul cel mai bun este cel de mijloc, adică este bine să ne servim de amândouă procedeiele deodată. lnainte de a începe o săptămână şcolară e necesar să chibzuim şi să cercetăm în chip sumar lecţiile ce avem să predăm în acest timp. Făcând aceasta, uşurăm mult şi pregătirea zilnică.

De obiceiu lecţiile se scriu în aşa zisul caiet de planuri. Un coleg îmi mărturisea cândva cum îşi scrisese absolut toate planurile numai în cele 2—3 zile şi nopţi din ajunul examenului, pe care le a aşternut pe caet în pripă, fără să le fi trăit şi fără să le fi trecut prin inima sa. Este o mare greşeală să nu înţelegi nevoia pregătirii pentru clasă şi mai ales a formării unei norme de predare!

Numai în primii ani învăţătorul are să-şi scrie planurile de lecţii şi de aci încolo poate doar să se călăuzească după ele, adăogând ori suprimând câte ceva.

Unii obişnuiesc să scrie planurile cu mari şi deosebite îngrijiri: caligrafie, cu diferite cerneluri şi sublinieri, cu floricele, etc, făcând din ele obiecte de lux şi de sărbătoare. Se face altfel o inutilă risipire de timp cu acele broderii.

Unii pedagogi critică aspru—şi pe bună dreptate—caietele de planuri. Ei recomandă în locul lor foi volante care să fie aranjate în mici dosăraşe sau într'un singur dosar. Un inspector şcolar strein, istoriseşte cu vie impresie cum a găsit o veche învăţătoare ce avea un caiet de planuri de lecţii după cari preda de câteva zeci de ani. Caietul avea filele îngălbenite şi fusese păstrat din primii ei ani de dăscălie, fără să i se fi adus vreunei lecţii nici cea mai mică modificare. Inspectorul se exprimă: Fusese păstrat ca nişte moaşte sfinte.

Fiind dat că procedeiele evoluiază, uneori se modifică chiar, se înţelege că e mai de preferat întrebu-

inţarea dosarelor, întrucât putem să modificăm sau să suprimăm anumite lecţii, să adaogăm altele, etc.

In ceeace priveşte lecţiile practice publicate în cărţi şi mai ales în reviste didactice, ne sunt de mult folos, fiindcă mai întotdeauna ele sunt bine întocmite. Trebuie însă să ne fie numai ca un mijloc de control. Invăţătorimea franceză, în partea II-a a admirabilei sale reviste „L'école & la vie" are la dispoziţie planuri şi îndrumări pentru întreaga săptămână. Nouă însă, până în prezent ne lipseşte o asemenea revistă.

Cu mijloacele, multe ori puţine, ce avem la îndemână, se impune să ne prezentăm în faţa clasei totdeauna pregătiţi, căci oricât am fi de talentaţi, numai aşa putem să dăm roade cu adevărat bune.

I. I. FLITAN, învăţător
Petrila

Pedagogie şi iredentism

Prietenia italo-maghiară a făcut ca revistele fasciste italiene să-şi deschidă larg coloanele lor publiciştilor maghiari şi informaţiunilor şcolare cu privire la Ungaria. Astfel în revista *„Revista Pedagogica"* anul XXIV fasc. V, de sub direcţia lui *Luigi Credaro* găsim două articole semnate de Dr. Margareta Radics din Budapesta, unul asupra *Invăţământului civic în şcoala primară ungurească după profesorul Iuliu Drozoy*, iar al II-lea, *„Viaţa în şcoalele medii ungureşti"*. In acest din urmă articol autoarea introduce prin arătarea cum de entuziast a fost primit ministrul Instr. Publice italiene, Balbino Giuliano, cu ocazia vizitei sale la şcoalele medii din Budapesta şi că această simpatie este mai veche, de pe vremea când Kossuth legase prietenie cu Mazzini şi Garibaldi, luptând toţi pentru libertatea popoarelor lor. Cum Horty ştie italieneşte şi cum a învăţat şi Contele Kuno Klebelsberg ministrul Instr. Publice, introducând-o apoi şi în şcoalele medii, etc, etc. Arată cum s'au desvoltat şcoalele medii dela anul 1848, cum au funcţionat desvoltându-se în timpul absolutismului Austriac (Entwurf der Organisation der Gymnasien un Realschulen in Ostereich) cum acest Entwurf a dat basa modernă a şcoalei maghiare de azi.

După ce arată cum s'a desvoltat şcoala medie ungurească

pe timpul absolutismului austriac, strânsă în chingile aspre ale ConteluiThun, care a fost necruţător în aplicarea dispoziţiunilor date de dânsul, cum s'a bifurcat liceul unguresc în clasic şi real, cum au funcţionat paralel şcoalele catolice numite „regie" alături de cele protestante, cum apoi s'au desvoltat pas de pas până după răsboiu şi prin ce peripeţii au trecut în timpul regimului bolşevist de sub domnia lui Bela Kuhn, când elevii ajunseseră să formeze soviete cari dispuneau şi asupra profesorilor dacă pot să predea sau nu.

Autoarea arată şi viaţa externă a şcoalelor ca: administraţia şcoalelor medii, numărul profesorilor, clasificări, registre, examene, vacanţe, conferinţele cu părinţii în care se discută cu ei câte o problemă de educaţie, dată de minister, cum de pildă, dacă să se permită sau nu participarea elevilor la baluri, la corso, la strandul comun etc., etc., cât de mult este preţuit sportul în Ungaria, ş. a.

Şi apoi ca orice ungur din ziua de azi nu uită, se înţelege, să spună şi scopul suprem al creşterii în aceste şcoale şi acest scop cred că l-aţi şi ghicit deja, este iredentismul. Ea spune, dacă idealul educativ al italienilor şi francezilor este imperialist... al nostru (adică al Ungurilor) este *iredentist, le inspirăm tinerilor gândul iredentist al Ungariei, care trebue să se reîntregească spre a fi aşa cum a fost odată. Voim să îndrăgească pe eroii trecutului glorios: să se îndurereze de tragedia naţiunii, să devie lucrători harnici şi inteligenţi, ca toţi, însufleţiţi de aceeaşi dorinţă, să pună umărul la renaşterea Patriei.*

(Textual: „Noi ungheresi ispiriamo ai giovani il pensiero irredentistico dell' Ungheria, che dovra tornar ad esser integra, come una volta. Vogliamo che amino gli eroi del passato glorioso: che si dolgano delle tragedie della nazione: che diventino lavoratori asidui ed inteligenti; che tuti animati dallo stesso desiderio, pongano mano al renascimento della Patria").

Iată cum se îmbină de frumos pedagogia ungurească cu iredentismul şi cum se găsesc atâtea publicaţiuni străine să facă loc acestei propagande ticăloase, la care noi, dacă nu putem răspunde aşa cum ar tredui, să o ştim cel puţin şi să ne oţelim sufletele şi să fim gata oricând a parà atacul ce ni se pregăteşte neîncetat.

Dar când ungurii pun atât de deschis această chestie menită să aprindă ura intre popoare, ce curaj şi cu ce drept vin

să pârască la Societatea Naţiunilor că în manualele noastre s'ar batjocori poporul maghiar ş. a.?

Provocarea ungurească neîncetată n'a ezitat să invadeze până şi în blândul domeniu al pedagogiei, deaceia se cere ca şi noi dascălii români să fim cu ochii în patru, să le urmărim toată mişcarea, nimic să nu ne distreze atenţia în alte părţi!

Propunem amendamente la proectul de lege

La articolul 1, după vorba oameni să se mai intercaleze şi „cinstiţi, morali".

La art. 23, aliniatul II în loc de 30 zile să se pună 15 zile.

La art. 32, aliniatul II să se suprime.

Art. 44 să se suprime.

La art. 51 să se suprime ultima frază, dela „La condiţii".

Articolul 53 să se modifice astfel: Intreţinerea învăţământului primar este în *sarcina statului.* El plăteşte personalul didactic din sume luate din bugetul statului, iar din cota de 16% aruncată asupra tuturor comunelor, atât urbane cât şi rurale, centralizată pe administraţii financiare, va plăti trimestrial, anticipat, prin perceptorate, bugetele tuturor şcoalelor de stat, bugete care se vor alcătui de învăţători, împreună cu comitetul şcolar local, *după norme bine stabilite* de către Consiliul şcolar regional.

La art. 54, în loc de comunele se va pune *Statul.*

Art. 56 să se suprime.

Art. 14, 57, 58, să se suprime (articolul acesta e cel mai nenorocit din lege).

Art. 61, 62, să se suprime.

La art. 191, punctul *b*, să se pună doi învăţători din învăţământul primar urban şi doi din învăţământul primar rural.

La art. 202, după aliniatul 6 să se intercaleze:

4. Organizaţia şi administraţia şcolară.

Art. 211 să se suprime.

Art. 316 să se suprime.

La art. 225 să se mai adauge un aliniat şi anume: „Invăţătorului, care are locuinţă proprie într'o comună învecinată,

să i se admită a locui mai departe acolo, cu condiţia ca distanţa să nu fie mai mare de îndoitul razei şcolare. (3 km.).

La art. 231, punctul 4 să fie suprimat.

La art. 233, punctul 4, să se elimineze cuvântul *guvern*.

La art. 242, la aliniatul 2, să se mai adauge „150% după 30 ani.

Observare. Acestea ar fi amendamentele pe cari le socotim necesare. Cum cheile de boltă ale şcoalei sunt frequenţa şi întreţinerea materială a şcoalei, cred, cu toată tăria, că se impune modificarea neapărată a art. 53 în sensul propus de mine, ca astfel să se asigure pentru fiecare şcoală un mijloc sigur de întreţinere, căci cu sistemul de azi, care spre uimirea şi stupefacţia noastră, îl vedem adoptat mot-à-mot şi 'n noul proect, şcoala nici nu trăeşte, nici nu moare, îşi trage numai sufletul de pe o zi pe alta. Şcoala primară trebue întreţinută de stat, altfel nici un progres nu va fi. Insăşi faptul că alcătuitorii proectului au spus în diferitele articole: comunele vor face cutare, cutare..., cu atâta sfântă simplicitate şi naivitate, ne dovedeşte că proectul a fost făcut de oameni cari habar n'au ce se întâmplă în comune cu întreţinerea şcoalei. Sunt aşa de departe de realitate, ca cerul de pământ. Dacă se va vota articolul sus menţionat aşa cum e în anteproect, atunci legea s'a născut moartă, ea nu va avea nici o înrâurire înspre bine. Şcoala rămâne şi pe mai departe a nimănui, *cenuşereasă*.

Asiguraţi şcoalei minimul necesar şi slujitorilor ei un traiu măcar modest şi suficient; atunci şcoala va face un pas însemnat înainte, astfel toate's iluzii şi autoînşelăciuni.

REDACŢIA.

RECENZIE

C. Rădulescu-Motru : „Vocaţia factor hotărâtor în cultura popoarelor“. (Editura Cassei Şcoalelor, Bucureşti. 1932).

Vocaţia este realizarea în fapte a idealului; o chemare către noi înşine. Până în prezent, vocaţia a fost explicată sub diferite credinţe sau forme. Profesioniştii de diferite categorii, au fost luaţi drept oameni de vocaţie. Maşinismul contimporan este socotit drept o finalitate socială. Dar maşinismul este o simplă creaţie a spiritului prin care se realizează vocaţia; dec această eră a maşinismului a fost aşteptată, având terenul pre-

gătit, dar nu este o finalitate socială... un ideal. Vocaţia este o dotaţie dela natură, de care omul se foloseşte în mod instinctiv, desinteresat. Profesioniştii, nu fac parte din această categorie, căci ei lucrează de dragul câştigului. Naşterea omului de vocaţie este determinată de anumite cerinţe ale vieţii omenirii. Ei servesc totalităţii (societăţii), prin inovaţia lor, la care se adaptează societatea.

S'a creiat şi o pedagogie a vocaţiei, cu o ramură socială şi una individuală. Pedagogia vocaţiei, are în vedere putinţa de a afla copiii cu dispoziţii vocaţionale. In acest sens, pedagogia individuală a vocaţiei se ocupă de primele două faze ale vieţii omeneşti : copilăria şi pubertatea. Copilăria este o pregătire a omului pentru viaţa socială ; deci ea este un port-altoi biologic pe care se altoeşte socialul. De modul cum se termină copilăria, mai repede sau mai târziu, vom cunoaşte copiii cu, sau fără vocaţii. Dragostea de vocaţie se prinde numai după ce au fost bine pregătit prin autonomia copilăriei lor.

In faza pubertăţii se hotăreşte vocaţia, căci funcţiunile sufleteşti iau structura definitivă. Pedagogia vocaţiei, în ramura socială ne arată că vocaţia este deşteptată prin ivirea unor variaţii originale, utile totalităţii sociale şi au caracterul vocaţiei. Pentru cunoaşterea variaţiilor din abilităţi trebue să cunoaştem în adâncime cultura acelui popor. Cultura nu este o haină sufletească pe care poporul s'o împrumute dela unii oameni cu gust, ea este haina crescută dela natură prin viaţa poporului şi deci n'o putem împrumuta. Pentru cultivarea vocaţiei se cere necondiţionat seriozitatea instituţiei. Rareori vocaţia s'a desvoltat contra mediului, (unu la un secol). Pe lângă că mediul nu este prielnic, dar desoltării vocaţiei i se mai pun şi piedici. a) Trivialitatea vieţii şcolare, adică şcoalele unde munca se face de mântuială. Din acest mediu, scapă copiii de elită. b) Misticismul pe care-l au unele şcoli. Acesta este mai primejdios decât trivialitatea, lovind direct în cei ce scapă de cea dintâiu.

Nu trebue confundată vocaţia cu omul reprezentativ al mediului sau al unei grupări sociale ; nici omul politic, cu acela de vocaţie politică, pentrucă acesta din urma se iveşte acolo unde se află dinamica premergătoare vocaţiei. Această dinamică se numeşte mesianismul popoarelor. El este idealul de care se leagă originalităţile naţionale pe terenul civilizaţiei.

Vocaţia, n'a lipsit nici dela poporul Român ; studiul ei întâmpină greutăţi, pentrucă este un popor în curs de formaţie

culturală. Apoi se ştie că nimeni nu poate să fie profet în ţara lui ; ori, vocaţia fiind un fel de profeţie, n'a putut fi studiată de un român. Insăşi îndrumarea în studiul ei, a fost greşită, căutându-se vocaţia unde nu se putea găsi. Acel popor are vocaţii, care a contribuit la fondul etern al culturii universale. In această privinţă, poporul nostru ne dă ceva uimitor. El este bogat în asemenea opere prin munca anonimă a celor de jos. Şi numai în mică măsură prin munca individuală a celor de sus. Popoarele occidentale sunt bogate în vocaţii individuale. Poporul românesc, datoreşte tot ceeace s'a înfăptuit colaborării colective.

Aşa stând lucrurile, autorul zice că ar fi foarte greu de precizat care ar fi orientarea pe viitor în privinţa vocaţiei. Individualismul occidental a fost introdus la noi dela jumătatea secolului trecut, dar n'a dat rezultate bune. Aceasta nu pe motivul că Românii ar fi contra europenizării, deci a individualismului, punând şi mai departe bază pe munca colectivă ci tocmai pentrucă individualismul n'a fost înţeles aşa cum trebuia.

Spiritul individualist apusean, este producător de opere durabile şi aduce cu sine aspiraţiile vocaţionale ale indivizilor, dar cu condiţia ca aceşti indivizi să trăiască în mijlocul unor instituţii cu o viaţă sinceră şi sănătoasă. Să nu împrumutăm numai faţada individualismului, care se traduce în capricii. Trebue împrumutat însăş fondul instituţiilor.

Lucrarea ilustrului profesor C. Rădulescu-Motru, este de o reală valoare şi de o deosebită însemnătate. Toţi acei chemaţi trebue să aibă conştinciozitate, perseverenţă la muncă şi să aprecieze timpul. Om de vocaţie este acela, care găseşte în muncă' întregirea sa ideală.

ROMAN S. BOBARU

— *Alexiu David: „Situaţia Invăţământului primar din jud. Hunedoara“*. Petroşani, 1933. Intr'o interesantă şi documentată broşură, ne înfăţişează d-l A. David învăţământul primar din judeţul Hunedoarei trecând în revistă toate etapele prin care a trecut învăţământul poporului din acel colţ de ţară dela ivirea primelor licăriri a învăţământului poporului şi până la anul 1930. Se evidenţează în mod deosebit evoluţia învăţământului în prima decadă de stăpânire românească.

Felul cum e redactată, privind, învăţământul sub toate aspectele, reprezintă o adevărată valoare în monografia învăţământului primar.

Din : *„Şcoala Noastră“*, Zalău *No. 8 din Octombrie 1933.*

FONDUL DE AJUTORARE

al învăţătorimei „Hunedorene“ aparţinătoare Asociaţiaţiunei învăţătorilor din judeţul Hunedeara

REGULAMENT

Art. 1. — Pentru a feri familiile învăţătorilor de lipsurile dureroase şi de umilinţele la care pot fi expuse cu prilejul dureros şi trist al decedării învăţătorului, învăţătorimea aparţinătoare Asociaţiunei Hunedorene, precum şi toţi pensionarii cari fac parte din Asociaţiune, cu asentimentul şi concursul binevoitor al organelor de control, se asociază şi creiază prin contribuţiuni obligatorii, un fond numit: „Fondul de ajutorare al învăţătorimei Hunedorene“, din care să se dea ajutoare momentane familiilor membrilor decedaţi ai acestei Asociaţii.

Art. 2. — Membri ai acestui fond sunt şi vor fi în mod obligatoriu toţi învăţătorii şi pensionarii aparţinători Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Hunedoara.

In baza datoriei lor morale de ajutorare reciprocă şi a declaraţiunii lor de aderenţă integrală la cele crprinse în acest regulament, care se verifică şi se aprobă de adunarea generală a Asociaţiai judeţene.

Art. 3. — Acest fond formează proprietatea membrilor lui, enumeraţi în art. precedent.

Art. 4. — Cotizaţiile obligatorii de membrii sunt:

a) O cotizaţie unică de fondare de lei 100 (una sută) la activarea fondului.

b) O cotizaţie de regie de câte lei 50 (cinci zeci) după fiecare caz de deces de membru contribuabil.

Aceste cotizaţii se achită la casieria Asociaţiei judeţene prin reţineri din salariul sau pensia membrului sau prin achitarea directă de către el.

Art. 5. — La decedarea unui membru contribuabil al fondului, familia sau persoana încredinţată cu înmormântarea lui, ridică imediat în baza dovezii de deces şi a chitanţei vizată de autoritatea imediat superioară, dela Casieria Asociaţiei un ajutor în bani:

a) membru necăsătorit lei 10.000 (zece mii)
b) „ căsătorit fără copii „ 15.000 (cincisprezece mii).
c) „ „ cu un copil „ 20.000 (douăzeci mii).

d) „ „ cu doi copii „ 25.000 (douăzeci şi cinci mii)
e) „ „ cu trei şi mai mulţi copii lei 30.000 (treizeci mii).

Art. 6. — Calitatea de membru al acestui fond încetează:

a) Prin deces.

b) Prin neachitarea taxelor de regie după 6 cazuri de deces de membru scadente indiferent de cauză.

c) Prin eşirea membrului din corpul didactic, în cazul acesta dacă îndeplineşte cele prevăzute la art. 4, litera b. continuă să rămână membru al fondului şi pe mai departe.

Art. 7. — Din cotizaţiile de fondare, escedente, donaţiuni, capitalizări, dobinzi etc., cari constituesc veniturile Fondului de ajutorare al învăţătorilor Hunedoreni, care fond după trecerea de 5 ani de fiinţare sau şi mai degrabă, îşi va putea amplifica scopul în înţelesul ca să se distribuie din el şi ajutoare membrilor în viaţă ai lui, ca de pildă ajutoare pentru infirmitate, boală, etc.

Art. 8. — „Fondul de ajutorare al învăţătorimii Hunedorene" cu toate evidenţele lui despre membrii contribuabili, decese, ajutoare, fond de rezervă etc., se conduc şi administrează în registre speciale şi după normele de administraţie şcolară în vigoare, de Comitetul Asociaţiunei judeţene în colaborare cu un comitet special compus din 4 reprezentanţi autorizaţi ai adunării generale a membrilor contribuabili.

Art. 9. — Fiecare caz de deces, de ajutor învăţătoresc, precum şi fiecare bilanţ de gestiune anuală încheiată a fondului se publică în organul oficios al Asociaţiei judeţene „Plaiuri Hunedorene".

Art. 10. — Modificarea acestui regulament, sau eventual desfiinţarea „Fondului de ajutorare al învăţătorimei Hunedorene" se va putea face numai la cererea şi în baza votului a două treimi din numărul total al membrilor contribuabili, vot nominal exprimat în adunare generală anume convocată pentru acest scop.

Art 11. — In cazul desfiinţării „Fondului de ajutorare al învăţătorimei Hunedorene" în condiţiunile prevăzute la art. precedent, întreaga lui avere precum şi fondul de rezervă va rămânea în administraţia Asociaţiei jupeţene, ca un fond de caritate pe seama familiilor învăţătorilor lipsiţi din judeţ.

Art. 12. — Acest „Regulament" respective: „Fondul de ajutorare al învăţătorimei Hunedorene", intră în vigoare şi începe să activeze cu începere dela 1 Octombrie 1933.

Acest „Regulament" dupa ce a fost cetit în adunarea generală ţinută la 2 Octombrie în Simeria şi după ce a fost votat pe articole şi în general, Adunarea generală îl aprobă şi declară de înfiinţat „Fondul de ajutorare al învăţătorimei Hunedorene" începând cu data de mai sus, adecă 1 Octombrie 1933.

Simeria la 1 Octombrie 1933.

(ss) **Sabin Jula**, preşedinte. (ss) **I. Morţun**, secretar.

Verificatori: (ss) **M. Bogza**.

DOMNILOR COLEGI!

Adunarea generală ținută în Simeria în unanimitate a primit și aprobat Regulamentul de față al Fondului de ajutorare al învățătorimei Hunedorene" în forma și redactarea lui de față. Cu bucurie îl vestim și acelora, cari n'au putut participa la adunarea generală, spre luare la cunoștință și conformare. Inființarea acestui fond răspunde unei necesități imperative, mai ales acum în timpurile acestea grele de criză și este menit a aduce alinare și o ușurare în fieşte care familie dăscălească, atunci când ia este mai crunt lovită de soartă, când trebuie să se despartă de acela care este mai scump în familie, adecă de capul ei.

Ca mandatar al Adunărei Generale împreună cu Comitetul Asociațiunei în baza mandatului primit și în baza Art. 1 din Regulament s'a dispus ca din salariul de pe luna Octomvrie 1933 să se încaseze direct din reținere din salar (conform Art. 3 litera b) de către președintele și casierul Asociației suma de 100 lei dela fieştecare membru al Asociației, iar suma încasată până la utilizare să depune la Banca Națională.

Domnilor Colegi! fiind acest fond prima realizare practică și deopotrivă de folositoare pentru toți ni se impune în mod firesc tuturor și o armonică împreună lucrare, deci apelăm cu toata dragostea frățească la toți colegi, ca împreună lucrând, să dovedim că putem face ceeace este util și folositor, deci la îndeplinirea îndatoririlor ce le avem unul față de altul vă chem și vă zic „Toți pentru unul și unul pentru toți și cu nădejdea și încrederea deplină în binele ce voim a-l face cu Dumnezeu înainte.

I. COMȘA

Dela Asociația Inv. Hunedoreni

PROCES-VERBAL

Incheeat în ședința comitetului Asoc. înv. din Jud. Hunedoara, ținută în ziua de 2 Noembrie 1933, în orașul Deva.

Prezenți au fost, pe lângă membrii comitetului și președinții de subsecții.

D-l Sabin Jula, președinte, deschide ședința și pune la ordinea de zi următoarele puncte, înșirate mai jos și discutate.

I. *Adresa reg. înv. din Cluj, No. 66 | 933.* Reg. Cluj anunţă şi convoacă pentru ziua de 26 Noembrie a. c. ad. g-lă extraordinară, pentru care se deleagă D-nii S. Jula şi I. Ciora.

D-l I. Ciora face o expunere asupra discuţiilor şi hotărîrilor luate în şedinţa comit. reg. ţinut în ziua de 1 Octombrie.

S'a hotărît ca raportul secretarului Asoc. Judeţene, prezentat în faţa Ad. g-le din 17 Septembrie să fie înaintat regionalei.

II. *Fondul de ajutorare a învăţătorilor din jud. Hunedoara :*

Pentruca fondul de ajutorare, preconizat în adunarea generală, să poată lua fiinţă cât mai grabnic şi ale cărui statute s'au votat, dându-se totodată împuternicire comitetului pentru executare, din salariu depe luna Octombrie a. c. se va face reţinerea de 100 lei.

Cotizaţiile încasate, alcătuind un fond, va fi administrat de d-l casier I. Popoviciu.

Preşedinţii de subsecţii vor înainta de urgenţă un tablou cu membrii. In numărul revistei din luna Noembrie, vor apare statutele acestui fond.

III. *Banca învăţătorilor şi banca inter-şcolară.*

D-l S. Jula expune ideia Ministr. Instr. Publice, de a se înfiinţa în capitala fiecărui judeţ, câte o bancă cooperativă inter-şcolară. In consecinţă ar fi bine ca, acum deodată să-se înfiinţeze numai de credit şi mai târziu şi de consum.

Comitetul, totuşi găseşte că ar fi lucrul cel mai potrivit, n timpurile de azi, când criza răvăşeşte în toate căminurile să se înfiinţeze o bancă a învăţătorilor din judeţ, care să funcţioneze după sistemul băncilor populare.

S'au împărţit statutele cooperaţiei pentru studiere şi la prima întrunire a comitetului, se vor face observaţiile necesare, apoi se va începe acţiunea de înfiinţare şi funcţionare.

IV. *Organizarea subsecţiilor.* Se constată că sunt organizate conform statutelor. D-nii casieri de subsecţii sunt făcuţi atenţi să ducă o contabilitate corectă şi fidelă, iar d-nii secretari să ducă scriptele în regulă. Toată activitatea subsecţiilor să fie adusă la cunoştinţa biroului Asoc. judeţene cu sediul în Simeria, ca să se poată face un raport detailat, la sfârşitul anului, despre întreaga activitate a Asociaţiei.

V. *Cotizaţiile anuale pentru Asociaţie :* Cotizaţia de membru al Asoc. se va încasa conform statutelor, adică 1% din salariu de bază plus gradaţiile.

S'a cerut ca ministerul de finanţe să urgenteze plasarea bo-

nurilor de salariile restante din 1931. S'a expediat telegrame D-lui D. V. Ţoni şi Casei de amortizare, ca să-se prelungească termenul pentru depunerea cererilor de bonuri, avându-se în vedere că foarte mulţi învăţători nu au depus acele cereri, din cauza timpului prea scurt, acordat de minister.

VI. Invăţătorii fără posturi, au expediat o adresă de mulţumire, pentru ajutorul dat din partea Asociaţiei.

VII. *Revista „Plaiuri Hunedorene", condiţiile de apariţie:*

Revista „Plaiuri Hunedorene", va fi tipărită la Tg.-Jiu deoarece s'a făcut cea mai bună ofertă din partea tipografiei de acolo. In corpul revistei vor apare din când în când clişee şi cor pe 2 voci.

S'a făcut o cerere către Asociaţia generală să intervină cu toată energia pe lângă minister, pentru modificarea legii pensilor în senzul: ca pensia să fie regulată în momentul trecerii în cadrul pensioniştilor, iar învăţătorilor cu anii de serviciu necalculaţi la pensie, să li se calculeze toţi anii serviţi în învăţământ.

Biroul şi delegaţia permanentă a Comitetului Judeţean sunt însărcinaţi să rezolve circulările şi adresele sosite dela centru, fără a mai convoca comitetul.

Preşedinte, (ss) Sabin Jula — Secretar, (ss) Ion Morţun

CRONICA MARUNTA

— *Buletinul Cărţii Româneşti* No. 8—9 din Aug. Sept. a. c. aduce ultimele noutăţi apărute pe piaţa cărţii. La rubrica „Educaţie şi învăţământ" găsim: *Ghiaţă Petre, Adina şi Voiculescu:* Examen de admitere în licee, şcoli normale, seminarii, licee militare, *Savopol G. C.:* Câteva chestiuni de educaţie; iar la rubrica *Pedagogie: Nicolai Ferdinand:* Copii rău crescuţi, *Vâlcovici V:* Un examen de bacalaureat din sesiunea Sept. 1932. Buletinul mai dă un articol despre scriitorul Gr. Tăuşan şi un fragment din conferinţa „Ideile şi cărţile generaţiei tinere" de R. Dinu.

„Şcoala noastră", revista colegilor sălăjeni, care apare la Zalău, în anul al X-lea sub conducerea fericită a d-lui rev. şcolar *D. Mărgineanu*, numărul din Oct. în afară de unele judicioase articole, o monografie şi o cronică bogată aduce articolul d-lui D. Mărgineanu: „Aspecte din învăţământul nostru" în care d-sa desvălue, cu toată competenţa şi curajul, cauzele nefaste cari trag învăţământul primar spre mormânt. Citām un pasagiu: „Invă-

ţătorul este lăsat singur, pentru salvarea ei materială, ca şi când şcoala ar constitui un bun exclusiv al lui şi nu ar fi o pârghie pentru ridicarea culturală a maselor şi cel mai eficace mijloc de echilibrarea sufletească a societăţii“, iar mai departe.... multe din organele administrative în drept, nu-şi îndeplinesc îndatoririle ce le au faţă de şcoală şi de multe ori îţi face impresia că, patronează conştient şi c'un oarecare deliciu această situaţie, înregistrând ca o victorie regresele şcoalei. Cea mai teribilă crimă naţională. Ce ironie!“...

— *Voinţa şcoalei*, care apare la Cernăuţi în al XI an este un organ de luptă, duce admirabile campanii împotriva nedreptăţilor ce se fac membrilor corpului didactic, contra politicianismului în şcoala şi contra colegilor inconştienţi cari se lasă conduşi de demagogi ce urmăresc spargerea solidarităţii noastre.

— *Din „Revista Invăţătorimii Gorjene“* remarcăm articolul d-lui *P. P. Popeangă:* Noua reformă a programei analitice.

— Din *Tinerimea Română* remarcăm articolele: Biblia în România de Scriban. Un italian care ne iubeşte (Mario Ruffini) de Dan Simionescu, iar numărul din urmă pe lângă un editorial închinat M. S. Regelui şi alte articole de seamă găsim un fragment din Geniu Pustiu, inedit de Mihail Eminescu intitulat: „Toma Nour în gheţurile Siberiene“ ş. a.

— *20 ani dela moartea lui Dr. Petru Pipoş.* Revista *„Şcoala Vremii“* dela Arad, numărul din Oct. c. este închinat memoriei marelui şi neuitatului profesor şi pedagog ardelean, Dr. Petru Pipoş, mort acum 20 ani. cunoscut lumii de azi prin manualele sale de psihologie şi pedagogie, cari abia dacă au putut fi întrecute de alţi autori mai noui. Vrednicul profesor dela Arad a fost însă şi un profesor de mare valoare şi strălucire, lăsând dâre adânci nu numai pe unde a lucrat direct şi personal dar şi în sufletul altor dascăli şi elevi cari s'au adaptat spiritualiceşte din scrierile sale. Vrednica publicaţie face un mare act de recunoştinţă şi pietate reînviindu-i memoria prin închinarea întregului număr scumpei amintiri.

Afară de clişeul bustului de bronz, care i se va ridica la

Arad de către „Societatea Dr. P. Pipoş pentru studiul copilului român“ sunt înserate următoarele articole: Apus de soare semnat de Dr. T. Botiş, 20 ani dela moartea lui P. Pipoş şi o serie întreagă de reproduceri din manuscrise rămase dela ilustrul dispărut, scris de d-l T. Mariş, apoi închee cu discursul rostit la mormântul defunctului de către d. I. Moldovan..

— *Pedagogul ardelean O. Ghibu de 50 ani.* Profesorul şi pedagogul ardelean, O. Ghibu, dela Cluj împlinind 50 ani de viaţă rodnică în muncă şcolară şi în numeroase scrieri începând dela „*Limba nouilor cărţi bisericeşti*“ şi până la a 42 lucrare asupra *Statusului* romano catolic, a fost sărbătorit la Cluj. Revista pedagogică *Statul şi Şcoala* a d-nilor *Iencica şi Goga* i-au închinat, din acest prilej, întâiul număr din acest an al menţionatei reviste. Sărbătoritul are merite de organizator şcolar, de luptător neînfricat pe vremea asupririi maghiare şi de critic acerb a tuturor actelor de administraţie şi de comandament şcolar. In această privinţă dela culegerea tuturor greşelilor din manualele şcolare (începând cu abecedarele) şi pană la lovitura cea mare de ciocan, pe care o măsoară din când în când, lipsei de orientare şi de o busolă dreaptă în politica şcolară oscilatoare a Ministerului de Instrucţie dela Bucureşti, nimic nu i-a scăpat.

Felicităm conducerea revistei pentru frumoasa surpriză, prin care pune în lumină merite demne să fie cunoscute de toată lumea şi mai ales cea şcolară.

— *Sfinţirea catedralei dela Cluj.* Conform tradiţiei rămasă dela falnicii voevozi români. cari după biruinţi asupra duşmanilor, ridicau lăcaşuri de închinăciune lui Dumnezeu şi monumente vii pentru posteritate ; în Cluj s'a sfinţit Duminecă, 5 Noemvrie catedrala ortodoxă, numită şi *Catedrala Unirii*, întâiul şi cel mai de seamă monument românesc, ridicat în Cluj, în inima Ardealului, simbolizând unirea pe veci nedespărţită a tuturor Românilor. Impreună cu întreagă suflarea românească depretutindeni simţim fiorii unei bucurii nestăpânite şi încă un motiv de mândrie în plus întrucât ctitorul acestei măreţe şi falnice catedrale, episcopul Nicolae Ivan, la începutul carierii sale, a fost un coleg de al nostru, un învăţător confesional, după cum însuşi a mărturisit o cu mândrie, la congresul dela Cluj.

— *Comitetul Asociaţiei judeţene* a ţinut două şedinţe, întâia la 26 Octomvrie în Deva, unde membrii comitetului împreună cu cei adunaţi acoio au ascultat planurile şi propunerile domnului inspector şcolar Th. Rădulescu, privitor la înfiinţarea unei instituţiuni de producţie, consum şi credit bazată pe sistemul cooperatist, spre a veni în ajutorul membrilor corpului didactic din judeţele Sibiu, Făgăraş, Hunedoara, cari până acum

au fost spoliaţi de toate lipitorile străine. Dorim din tot sufletul ca acest plan să poată lua fiinţă şi să se realizeze cât mai curând. Este adevărat că nouă românilor ne cam lipsesc virtuţile cooperatiste şi spiritul de economie, împrejurările grele, nevoia însă ne constrâng să apucăm şi noi pe acest drum, care a dat puterea şi chiagul marilor popoare din apus.

In a doua şedinţă ţinută la 2 Noemvrie tot în Deva s'au discutat şi pus la punct chestiuni de organizare profesională.

— *Şedinţele consiliului inspectorilor generali.* Conform unei hotărîri, şedinţele consiliului de inspectori generali se vor ţinea pe rând în diferite localităţi din ţară, întâia şedinţă de acest fel ţinându se la Galaţi, au fost inspectate şcoalele de acolo şi din Vâlcov de câte un inspector general. In urma constatărilor făcute s'au luat o serie de măsuri generale privitoare la ordine, curăţenie, frequenţă, împodobirea şcoalei etc.

Este de prisos să mai accentuăm cât de salutară este hotărîrea luată, am dori însă, ca astfel de şedinţe să se ţină şi în regiunile sărăcăcioase de munte, unde şcoalele se luptă cu atâtea greutăţii. Deasemenea ar fi de dorit, să se publice constatările făcute cu aceste ocaziuni, ca să le cetească toţi cei ce se interesează de şcoală.

Dacă s'ar face astfel de inspecţii cât mai des, suntem siguri că, nu s'ar mai trece cu atâta uşurinţă în legea învăţământului primar, fraza : *„Intreţinerea şcoalei cade în sarcina comunei“* şi cu atât ne-am mântuit de una dintre cele mai grele probleme ale învăţământului primar!

— *Din constatările inspectorilor generali.* Al doilea consiliu al inspectorilor generali ţinându-se în Bucovina, la Cernăuţi, au fost inspectate o seamă de şcoale din acel oraş şi jur. S'a ajuns la constatări triste cu privirea la *frequenţă, întreţinerea localului de şcoală* şi *învăţământul limbei române.* Din aproape 10.000 şcolari înscrişi abia erau prezenţi vreo 6 mii şi ceva, Şcoalele prost întreţinute şi gospodărite, iar minoritarii, care predau la şcoalele de stat, nu prea cunoşteau limba română.

Şi 'n urma acestor constatări s'au luat măsuri generale pentru întreagă ţara. Inspecţiile de natura aceasta vor continua mai departe în alte părţi din ţară. Ele sunt de un folos extraordinar de mare pentru şcoală.

CERCUL CULTURAL REGIONAL

PROCES-VERBAL

Dresat azi 12 Noemvrie 1933, în şedinţa preşedinţilor Cercurilor culturale, ţinută la şcoala primară din Petroşani, No. 1, pentru fixarea datei locului şi programei şedinţelor intime şi publice, a cercului cultural regional, Petroşeni. Se hotărăşte :

1) Şedinţele (intimă şi publică) se vor ţine la 17 Decemvrie în Lupeni.

2) Subiectul conferinţei pentru şedinţa intimă se fixează : *„Ce se înţelege prin învăţământul unitar, regional şi practic"* ?

3. Conferenţiarii vor fi : din fiecare cerc cultural se va designa unul, de către membrii respectivului cerc, pentru pregătirea conferinţei.

In şedinţă, conferinţa va fi ţinută, de unul dintre cei pregătiţi, după învoirea lor, sau prin tragerea la sorţi.

4. Pentru ţinerea lecţiei practice, se însărcinează, cu alegerea subiectului şi designarea persoanei, din cadrul său, cercul cultural—Lupeni.

5) Cu aranjarea mesei comune se încredinţează tot cercul cultural – Lupeni.

6) Serbarea populară de seara, o va aranja tot cercul—Lupeni, cerând, la nevoie şi concursul celorlalte cercuri, conformându-se ordinul Minist. No. 168186 | 933, publicat în Buletinul şcolar No. 20.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Preşedinte	Secretar adh.
(ss) P. Turcu	(ss) M. Bogza

SALIȘTE JUD. SIBIU

Adresa destinatarului:

D lui Nicolae Bembea subrev. școlar nr.

Com. Sibiel

Jud. ~~Hunedoara~~. Sibiu p. Săliște

— **TARGU-JIU** —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOȘESCU»

— 1 9 3 3 —